POLÍTICA

Què fan els nostres presidents els caps de setmana

I el setè dia no va descansar...

Jordi Pujol, Joan Lerma i Gabriel Cañellas, tres presidents, tres estils, tres maneres de passar els caps de setmana. Pujol es dedica a recórrer el Principat de cap a cap en dissabte i diumenge. Cañellas, es dedica a alguna inauguració. Lerma, sobretot, navega. I no metafòricament.

El president Pujol i la gent. JORDI MORERA

La meva dona era molt antigossos però des del dia que li vaig portar el gosset que m'havien regalat a Santa Coloma de Queralt la meva dona és pro-gossos. Ara, el gos, que és diu Queralt, és clar, és més important que jo a casa meva... Moltes vegades arribo a casa i m'assec al llit per traure'm les sabates i la dona em renya. Però s'hi posa el gos i no li diu res". El públic es posa a riure sorollosament. L'autor del comentari improvisat i en directe és el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol. L'escenari, el saló de plens de l'Ajuntament de Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà). El públic, l'alcalde i el consistori, a banda una gernació de veïns i veïnes de la vila que s'han acostat a veure el president que, en dissabte, visita Santa Coloma. La dona que va regalar el gos al president també és a la sala. I riu. El president l'ha reconegut, és clar, i mentre encara se senten rialles, Pujol li diu "No me'n regali cap més, ¿eh?".

Episodis com aquest poden tenir lloc en un dels habituals viatges que el president fa els caps de setmana. La cosa no ve d'ara, però. Des de l'any 1980, en què va començar el seu primer mandat, Jordi Pujol ha dedicat gairebé tots els caps de setmana a recórrer el país.

En els últims dos mesos, el president Pujol ha visitat uns vint-i-sis pobles del Principat i ha fet unes sis visites olímpiques a Barcelona. En tot aquest temps, el president només ha estat una vegada de visita a l'àrea metropolitana, concretament a Sant Joan Despí. Una trentena de municipis en dos mesos. Una marca semblant només és possible si els dissabtes i diumenges presidencials es preparen amb cura i amb molta antelació.

EL MÈTODE

L'itinerari d'un cap de setmana, el prepara Protocol del Palau de la Generalitat juntament amb la delegació del govern de la Generalitat a la zona que ha de visitar. El procés és: recollida de peticions de diversos pobles que reclamen la presència del president en alguna activitat, agrupament d'aquestes peticions per zones geogràfiques, preparació de les visites i activitats, comprovació-simulacre de la visita organitzada per calcular el temps necessari per a anar a tot arreu, elaboració de l'horari i programació segons l'antiguitat o conveniència de les

No molesteu Joan Lerma

No se sap si la raó per la qual Joan Lerma no inaugura obres públiques els caps de setmana respon a la idea bíblica de respectar el descans dominical. Si és així, estem davant d'un greu perill. Déu descansà un diumenge i fixeu-vos el món que ha deixat.

Els homes amb responsabilitats d'estat, encara que sigui autonòmic, formen part del patrimoni popular. Estan al servei del poble, han de servir-lo en allò que més agrada els ciutadans, ara inaugurant una plaça dura, ara acompanyant una fallera o bé condemnar un pi plantant-lo a l'avinguda Peris i Valero. Si Lerma no fa res d'això, què deu fer els caps de setmana mentre el seu col.lega Jordi Pujol inaugura més escoles que Francisco Franco "pantanos"?

Segons fonts ben informades Lerma fa de llop marí els caps de setmana. Allí, entre l'oneig de l'alta mar, reflexiona i

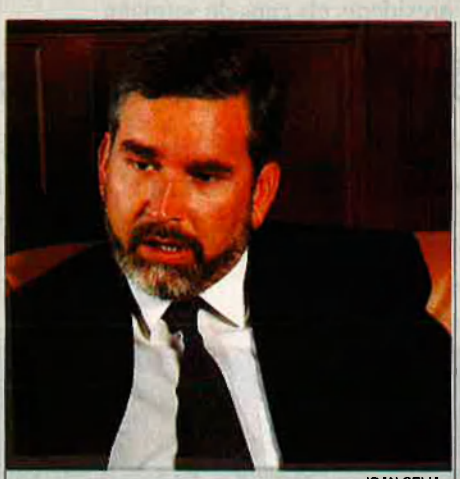

JOAN CELIA

planifica el futur del País Valencià. Només quan l'acte és de suprema importància trenca la norma marinera. Una excepció fou, per exemple, el vuitè aniversari de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, en què el president, sabedor del perill que corre l'eina més simbòlica del país no dubtà a abandonar el vaixell i presentar-se davant d'un grapat de pares que, excitats, reclamaven el dret més inajornable dels seus xiquets. Lerma hi anà i aquell diumenge féu pols dues normes que li són incontestables: deixar el vaixell –cosa que és una irresponsabilitat perquè el capità ha der l'últim a abandonar-lo– i parlar en valencià, segurament a petició dels aficionats congregats a l'acte que hi anaven degudament sensibilitzats.

És obvi, doncs, que al president no li agrada perdre el temps amb foteses. Si no hi ha un acte important, com ara la llengua, prefereix el silenci del mar, la remor dels llobarros, aquella migdiada al bell mig del Mediterrani, sense assessors ni visites protocol.làries.

X.B.

peticions. Tot aquest procés pot durar uns dos mesos. Totes les visites acostumen a tenir la mateixa estructura: arribada al poble, salutació a l'alcalde a l'Ajuntament, desplaçament a l'indret o activitat, acomiadament. El president té informació de cada lloc que visita en forma de dossier i a més té la seva memòria. A cada lloc que visita, Protocol convida l'alcalde del municipi, els alcaldes dels pobles veïns, els diputats al Parlament de la zona, el Consell Comarcal, els membres de la Diputació provincial i els diputats i senadors a Madrid.

El president viatja gairebé sempre amb cotxe. El seu seguici, tot cotxes blau marí, és format per cinc vehicles: cotxe de mossos, cotxe del president, cotxe amb tres mossos de paisà, cotxe de protocol i cotxe de premsa.

La seguretat del president va a càrrec de sis mossos, de servei més o menys discret. Si es fan notar és perquè són alts i força ben plantats. Fan la seva feina molt convençuts, però més que "Homes de Harrilson" semblen models d'hivern d'El Corte Inglés.

TOT UN ESTIL

Al president Pujol, el que més li agrada és veure que "el seu país" funciona, que va fent. I allà on va, no es cansa d'encoratjar, de demanar feina ben feta a tothom. I gairebé sempre l'escolten amb atenció: ¡els parla el president! Només cal observar l'expectació amb què Pujol és esperat a tots els pobles que visita. La gent malda per veure'l i saludar-lo. "¿Li diràs al papà que has donat la mà al president?". "¡Mira, mira, el Pujol!" o "¡Mira, sis milions!" són alguns dels comentaris que es poden sentir durant una trobada entre el president i la gent. Pujol mai no és distant, s'acosta a la gent, saluda els nens, els joves, els vells. Sense embuts, planer. Fins i tot és descarat. En la inauguració d'una fàbrica, parlant amb els treballadors: "¿Tu treballes aquí?, De quin poble ets...¡ah! Aiguamúrcia...I aquest qui és, ¿el teu marit?". Amb els pagesos: "Si, home, la vinya està molt bé, però ja sabeu que no podeu viure només de la vinya...". En general, la gent es queda força embadalida quan Pujol els parla. Ho consideren un honor i els brillen els ulls mentre somriuen més o menys extasiats. Quan Pujol ha passat per un indret, els comentaris continuen i potser duren tota la setmana següent: "Té cap, aquest Pujol" o bé "Es baixet, fa anys que s'escurça", "¿Has vist? ¡també sortirem a la tevetrès!".

Pujol, però, sempre domina la situació. Una mostra de sang freda i aprofitament de recursos en anar a fer un discurs: Dissabte. Som a la primera tanda de discursos durant la visita a la Cooperativa de Sarral, a la Conca de Barberà. El president de la cooperativa acaba de llegir el seu discurs, amb les mans tremoloses. Pujol, que sempre improvisa els seus parlaments, tanca els ulls per concentrar-se en el que dirà després. Vol prendre quatre notes. Amb el bolígraf a la mà busca un paper on escriure. Es palpa les butxaques, en treu un paperet i es posa a gargotejar. El paperet en qüestió és el recordatori de vés a saber quin funeral que s'havia quedat arraconat al fons de la butxaca de l'abric. Ben aprofitat, el recordatori del funeral li servirà per a preparar els sis discursos restants que farà al llarg del dia.

FLORS I VIOLES... I COPS DE ROC

Però tot i que domina la situació, Pujol s'ha hagut d'enfrontar alguna vegada amb circumstàncies adverses, no tan grates com una beatífica inauguració de les obres d'un col.legi a un poblet petit. Tothom recorda les imatges de televisió de Pujol, en una visita a Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès), enfrontant-se i fins i tot renyant la multitud que li havia tirat pedres. El president escridassava els llançadors tot dient-los que d'aquella manera no s'arreglaven les coses, que si volien res, el que havien de fer era parlar.

Un altre episodi força recordat és una altra "pedregada" al president. L'escenari era Valls (l'Alt Camp), el juliol del 90, en plena crisi del Pla de Residus Industrials. A Valls, els manifestants contraris al Pla de Residus, assabentats de la visi-

Jordi Pujol, un president sense cap de setmana. D.UMBERT

ta del president a una empresa local van anar a tirar pedres a l'helicòpter presidencial. Pocs mesos després, per la mateixa polèmica, se suspenia la visita del príncep d'Astúries a Montblanc (Conca de Barberà) perquè el poble en pes va amenaçar amb el boicot si Pujol acompanyava el príncep.

EL PODER, TAMBÉ

Una variant dels viatges de cap de setmana del president són les seves visites a ciutats petites o mitjanes. Allí, els honors de la gent que el rep són sovint més convencionals, menys frescos que als nuclis rurals. En acomiadar-se del poble de Castellfollit de Riubregós (Anoia), la gent crida "Visca Jordi Pujol", "Visca la Marta" "Visca Catalunya" o a Masquefa (Anoia), les 800 persones que han assistit al dinar fet al polisportiu, la gent crida "Jooordi, Joooordi!". Crits semblants són impensables en un sopar com el del 50è aniversari de l'escola Jesús Maria d'Igualada, per exemple. El sopar, que té lloc al Cercle Mercantil (punt de trobada, de sempre, de la gent benestant d'Igualada) és una concentració de velluts i abrics de pell. Una escola privada no religiosa però que duu el nom que va proposar un mossèn de la vila compleix 50 anys. L'ambient que es respira és proconvergent. Parla el director de l'escola, i li toca de parlar al nou alcalde, per moció, Jordi Aymamí, socialista. En anar a parlar l'alcalde se senten dues xiulades anònimes en un racó.

A ciutats petites i mitjanes, el president no es relaciona amb la gent sinó amb els representants locals del poder. Es el moment dels cops de colze per ser a prop del qui en té més, de poder, que és el president. Dissabte dia 18 de gener. Jordi Pujol, després de presidir la inauguració de la nova seu del Col.legi d'Arquitectes de Catalunya a Tarragona, s'acosta a la capella de Sant Llorenç on l'espera una representació del gremi de pagesos. Pel camí, l'alcalde Joan Miquel Nadal, s'acosta a Pujol i li presenta un jove d'UDC com a "delegat de Joventut a l'Ajuntament". El jove d'Unió, que deu trobar que el càrrec és poca cosa, s'acosta més al president i li diu a cau d'orella "També sóc membre de la Cambra de Comerç". No se sap mai, ¿oi?

Xènia Bussé

Canellas, la imatge tranquil.la

Al president Canellas li agrada de respondre a la imatge típica i tòpica del mallorquí: arrelat a la terra –mig pagès, per allò que tot mallorquí ho és un poc, a pesar que pràcticament ja no en quedi cap–, familiar, poc amic de les estridències i de la vida "social"... Per això la imatge d'un cap de setmana de Canellas, per molta gent, és més o menys la següent: Se'n va a la casa que té a Bunyola, on juga amb els cans, passeja pel camp, descansa i dedica el temps lliure a la família i als amics. La política, de dilluns a divendres, sempre que es pugui.

JOAN CELIA

És clar que aquests quasi bucòlics caps de setmana molt sovint es veuen trencats pels "imperatius del càrrec" i mirant, mirant, es veu que el president de les Balears tampoc no desaprofita el temps. ¿Es que la imatge no correspon, com és lògic, a la realitat? Entre els mesos de novembre i gener, dels tretze caps de setmana (onze si no tenim presents els dos de festes de Nadal), vuit han estat dedicats a activitats diverses. No són actes que es puguin considerar pròpiament electorals. Però bé, tot hi ajuda.

Alguns són actes protocol.laris (Premis Ciutat de Palma, Festes de Sant Antoni), però també n'hi ha que són per a "tenir contenta sa clientela". Un sopar amb l'Associació de Promotors i Constructors de les Balears (divendres a la nit, 24 de gener), una Festa de Germanor amb un Club de la Tercera Edat (dissabte dia 21 de desembre), assistir a l'apadrinament de dos murals de la Presidència de les "Germanetes dels Pobres" (dissabte 25 de gener), la inauguració d'un orgue de l'església de Binissalem (dissabte 14 de desembre), assistència a la donació d'un solar per a la construcció d'una llar de la tercera edat (diumenge dia 3 de novembre). No, si mirant, mirant... el president en fa molta, de feina, els caps de setmana. Deu ser que la imatge no correspon talment a la realitat. Una característica, per cert, molt mallorquina.

Miquel Payeras